

ARBETARARKIVET

Arbetararkivet grundades 1909 på Socialdemokratiska partiets partistämma i Kotka och ligger numera i Sörnäs i Helsingfors.

Arkivets ursprungliga syfte var att samla in och bevara skrivna och tryckta dokument, böcker, tidningar och bilder som rör Finlands arbetarrörelse. Numera samlar, tar emot och arkiverar Arbetararkivet huvudsakligen pappers- och elektroniska handlingar samt ljudinspelningar, fotografier, affischer och videor som uppstått i verksamheten hos SDP och andra socialdemokratiska organisationer, Finlands Fackförbunds Centralorganisation, arbetarrörelsens företag, medborgarorganisationer och privatpersoner både lokalt och nationellt såväl som i finsk internationell verksamhet. Arkivets uppgift är att säkerställa och trygga bevarandet av det nationella kulturarvet inom sitt ansvarsområde samt främja forskning. Arkivet betjänar alla som är intresserade av historia, både professionella forskare och amatörer.

Arbetararkivet är ett privat arkiv som i enlighet med lagen om privatarkiv får högst 80 procent av sin verksamhet finansierad med statligt bidrag. Den återstående finansieringen av arkivet skaffas som stöd och bidrag från organisationer som hör till arkivets intressentgrupp.

ARBETARE FÖR ÅTTA TIMMARS ARBETSDAG – KÄLLORT

Arbetararkivet innehåller många källor om hur arbetarrörelsen och SDP har verkat för demokrati och allmän rösträtt samt hur man har försökt förbättra arbetarnas löner, arbetsvillkor och arbetstid.

Anna siis äänefi köyhälistön edustajille, niin silloin äänestät itsellesi 8-tuntista työpäivää! Silloin olet edes yrittänyt taistellulla wallottaa itsellesi ja luokkatoverillesi vapautta kaikkein pahimmasta väkivallasta.

Kahdeksan-tuntinen työpäivä ei tosin kaikkia kapitalistisen yhteiskunnan hyödyttämiä epäkohtia voi poistaa, ei sellaisia kuin työttömyyttä ja työläisen työn viistämistä. Mutta sillä hankitaan työläiselle henkisen kehityksen mahdollisuudet ja suojellaan työläisen terveyttä sekä siten pelastetaan hänet waiwaishoitoon tai ennenaikaaseen hautaan joutumasta.

Källa 1: Utdrag ur en artikel som publicerades 1909 av riksdagsledamot Matti Paasivuori, som beskrivs som fackföreningsrörelsens fader, och har titeln "Åttatimmars arbetsdag och skyddslag för fattigklassens alla arbetare". Texten är tryckt med fraktur.

Lähde 2: Utdrag ur protokollet för Finlands arbetarpartis (senare SDP) partistämman år 1903. Källan är en faksimilupplaga från 1973 av protokollet från år 1903. Protokollet har digitaliserats, och textigenkänning med datorprogram har använts.

Kan du läsa frakturstil? Ta reda på vad som står på bilden!

9. Pisin sallittu työpäivä ja alin palkka.

Kysymyksen: „Olisiko tuleville valtiopäiville tehtävä esitys pisimmän sallittavan työpäivän ja alimman tuntipalkan määrittämisestä lain kautta?” oli alustanut J. A. Salminen (katso liite sivu 16).

—72—

■ ■ ■

A. Käcklund: Työväenliikkeellä on kaksi polttavaa kysymystä, toinen äänioikeus ja toinen normaalityöpäivä.

■ ■ ■

D. A. Merinen: Kysymyksestä tuskin kannattaa tehdä anomusta, sillä sitä eivät porvarilliset valtiopäivät hyväksy. Heidän etunsa ovat ristiriidassa meidän etujemme kanssa. Anomuksia voidaan tehdä vasta sitte, kun yleinen äänioikeus on saavutettu. Siihen siis olisi kaikki työ kohdistet-

■ ■ ■

H. Jalonen vastusti edellistä puhujaa anomuksen teon jättämisessä. Jos ei milloinkaan mitään yritetä, ei koskaan mitään saavutetakaan. Pyyntö on tehtävä, vaikkei siitä olisikaan tulosta. Mitä työpäivän pituuteen tulee, olisi teollisuustyöväesföille vaadittava 8 tunnin työpäivää. Mutta maanviljelystyössä vallitsevat paljoo terveellisemmät olosuhteet, joten siinä voitaisiin toistaiseksi tyytyä 10 tuntiseen työpäivään.

■ ■ ■

J. E. Lillnix: En ole ennen tiennyt olevan kahta lajia työväestöä, joille tarvittaisiin kummallekin erilainen lainsäädäntö. Lain tulee tietysti olla yhtäläisen kaikille työntekijöille, koko kansalle. Se on ollut periaatteena kaikkien maiden köyhälistön pyrkimyksissä, ja niin tulee olla meilläkin. — Yhtyi edustaja Lindroosiin ja kannatti anomuksen tekoa mahdollisimman pian.

■ ■ ■

M. Sievänen: En käsitä, mitä varten koetetaan tehdä eroa työmiehen ja työmiehen välillä. Laki on saatava sama kaikille, jotka tekevät hyödyllistä työtä. Alimmaksi palkaksi on vaadittava kaikille, kuten edustaja Lindroos ehdotti, 3 markkaa, ja pisimmäksi työpäiväksi 8 tuntia. Kyllä herrat pitävät huolta siitä, ettei työpäivä pääse pilan lyhyeksi menemään. (Naurua).

■ ■ ■

Puoluekokous pitää välttämättömänä, että ensi tuleville valtiopäiville on tehtävä esitys pisimmän sallitun (maksimaali-) työpäivän ja alimman (minimi-) tuntipalkan määrittämisestä maassamme sellaisen lain kautta, joka säätää:

- 1) että pisin sallittu työpäivä maassamme on kaikille täysi-ikäisille työntekijöille sukupuoleen katsomatta 8 tuntia;

■ ■ ■

Kun valiokunnan mietintö oli luettu, huomautti valiokunnan jäsen

A. Huotari: Evästyskeskustelussa lausuttiin kyllä jotenkin yleisenä toivomuksena, että alin päiväpalkka olisi säädettävä 3 markaksi. Mutta se ei sovi kaikkialla eikä kaikissa oloissa. Sentähden on valiokunta tyytynyt ehdottamaan, että hallitusta pyydetäisiin keräämään tilastoa, jonka nojalla alin palkka voitaisiin lähemmin määritellä.

Valiokunnan mietintö hyväksyttiin ilman keskustelua kokouksen päätökseksi.

Ser du hur många sidor diskussionen om längden på den längsta tillåtna arbetsdagen och minimilönen blev i protokollet från Arbetarpartiets, det vill säga SDP:s, partistämma? Lagen om åtta timmars arbetsdag antogs slutligen år 1917 under pressen från de ryska revolutionerna, Finlands självständighetsprocess och storstrejken, men gällde inte jordbruket. Vilka tankar har du om vad som är en rimlig längd på arbetsdagen och en rimlig lön inom olika yrken?

Källa 3: Bild från år 1917:

Demonstration för 8 timmars arbetsdag, Senatstorget, minnet bevarat av Ellen Vuorio.

På baksidan av bilden: "Här kan efterkommande generationer se hur eniga folket var när vi demonstrerade för 8 timmars arbetsdag."

Vilken fråga skulle du kunna demonstrera för?

Vilka andra påverkansmetoder kan du komma på förutom att delta i demonstrationer?